

Rebombori 2

Jordi Teixidor
Rebombori 2

[Fragment de la «Segona part»]

Home: Cinc homes i una dona seran finalment penjats el 28 de maig de 1789.

Dona: Seran penjats no per caps de motí, sinó per haver tocat a sometent.

Els actors es posen en rengle i mimen la identificació dels acusats pel violador.

Dona: Denunciats, elegits per un violador de criatures refugiat a la catedral. No es volen embrutar les mans, busquen el violador i li diuen: Tria tu, nosaltres paguem bé, busca sis cares i digues: aquests són els caps de la revolta, i digues, jo els he vistos, jo els he vistos, són aquest, i aquest, i aquest, i aquest... Aquests són els caps de la revolta, els qui tocaren a sometent, mireu els incendiaris, els malfactors, i la paraula d'un violador de criatures que vol comprar la vida és llei.

El botxí penja la sisena corda.

Home: «Joan Vila, àlias lo Manco, digué que sent *Miño* donà un revés à son pare, que à Maho sent artille perd la ma, y que segurament lo portava aquell delicte a la forca.»

Dona: Joan Vila, el Manco, era analfabet.

Cornet: «En semejante lance siempre se ha bisto pagar la culpa al pobre infelis.»

Dona: El botxí penja les cordes a la forca, els clergues assagen les absoltes. La tropa ocupa Barcelona, hi han dut soldats de tot arreu. Les Guàrdies Espanyoles i les Guàrdies Valones engreixen els fusells. Tots els canons apunten la ciutat. Tenen por. Tenen por, vol dir que nosaltres tenim força!

Cornet: «iMirad que he bisto el peligro que corren los ombres en semejantes funciones, se ya por decir o asser!»

Home: Les patrulles els van empresonar quan anaven pel carrer. Vivim al carrer, les nostres cases són petites. Juguem al carrer, festegem al carrer, ens abracem pels portals foscos del carrer,

discutim al carrer, vivim al carrer i ens matem pel carrer. El carrer és casa nostra.

Cornet: «Y no digais cossa alguna en bien ni en mal. Porque muchos han sido perdidos por frioleras de lengua porque los espiones corrian amante de Jesús, i hasta dicen que corrian espiones con bestido clerical!»

Dona: ¡Ellos a los palacios y nosotros a la calle!

Cornet: «El dia 28 de Mayo de 1789 horcaron 5 hombres y una muger bestida del habito de Santa Teresa fue la primera de orcar. Dicen que subió de cara al berdugo con grande balor y después los 5 ombres.»

Home: «Tot Barcelona diu que des de lo any 1714 no se havia vist un dia més fúnebre.»

Dona: Aquesta nit han conduït els condemnats a la Ciutadella per no haver de travessar els carrers.

Home: ¡Tienen miedo de la calle, la calle es nuestra arma!

Dona: Alliberem els condemnats amb l'arma del carrer!

Home: No els salvarem, us dic que no, sento que no els salvarem, la gent tindrà por, no sortirà al carrer, tot s'ha acabat...

Dona: Després d'aconseguir la rebaixa del pa, també semblava que tot s'havia acabat. I vam alliberar els presos. I els vam obligar a rebaixar el vi, l'oli, la carn.

Home: No, no és veritat, ara paguem més car que mai el pa, l'oli, el vi, la carn; els paguem amb la vida, els paguem amb sis vides.

Cornet: «Catad ermanos mios de nacion como han ido las cossas y si por algun tiempo buelbe assuseder semejante casso, sobre todo os encargo que no hos pongais por delante y retiraos por no hir detras!»

Dona: Josefa Vilaret, àlies la Negreta, se t'acusa d'haver instigat la gent a destruir, incendiar les barraques de venda del pa, participant activament en l'incendi del Pastim i dels béns de l'assentista Torres.

Negreta: I dons què, ens havíem d'empassar la fam?

Dona: Germans de nació, demà el carrer pot ser nostre, demà la Ciutadella serà nostra. Escampeu la consigna per tota la ciutat; demà, a la Ciutadella!

Home: ¡Mañana, a la Ciudadela!

Dona: Demà, tots a la Ciutadella, a la Ciutadella!

El repic de la Tomasa persisteix, persisteix.

[Estrenada dins del marc del Congrés de Cultura Catalana, el 5 de maig de 1977, al Teatre Bartrina de Reus, amb direcció de Jordi Teixidor.]